

[Sigsgaard.]

Medlemmer af mit parti gennemførte en aktion ved Gl. Kongevej-ejendommen forleden dag. Man kan slå det hen, og man kan få de pæne borgerlige blade og det tæmmede TV til at dække over skandalen, men før eller siden går indholdet af den politik, der fører til sådanne spekulationsejendomme, op for mange mennesker, og så får lejlighederne nok slet ikke lov at stå tomme mere.

Der er udlagt og vil blive udlagt mængder af jord til byformål, og alligevel stiger priserne, og spekulationen trives, fordi jorden holdes tilbage; den kommer ikke frem til bebyggelse, og en ordentlig og effektiv kommunal planlægning kan ikke gennemføres, fordi det er jordens ejere, der bestemmer, hvornår jorden kan bebygges. Inden for en stor byzone kan man derfor blive nødt til at bygge først en stump jord i nord, fordi nu har ejeren dér altså villet sælge, så en anden stump jord i syd og senere i vest, og når tidens fylde engang kommer, så måske også området i øst, som måske ud fra planlægningsmæssige hensyn burde have været bebygget allerførst. Det er jo noget, som alle, der beskæftiger sig med dette her, planlæggere, økonomer osv., er enige om. Man kan rejse fra konference til konference og høre, at det dér må der altså gøres noget ved, men der sker ikke rigtig noget, i folketinget vil man ikke gøre noget ved det.

Det forhold, at det er jordens ejere, der bestemmer, hvornår jorden skal frem til bebyggelse, betyder altså, at byudviklingen bliver langsom, at den bliver spredt, og at den bliver tilfældig. Og det betyder igen, at de offentlige investeringer i byggemodning, i institutioner, i trafik anlæg fordyres kraftigt, for det er klart, at når bebyggelsen ligger spredt rundt omkring på mange forskellige steder inden for byzonerne, skal der langt flere vejkilometer til, så skal flere ledninger føres frem, og så bliver det langt mere ubekvem for beboerne, for der bliver længere til skoler og til børneinstitutioner, til forretningscentre osv. osv. Folk får altså en dårlig betjening med offentlige goder på grund af en sådan politik, og det vil igen sige på grund af en ensidig hensyntagen til den lille gruppe af mennesker, der i kraft af den private ejendomsret sidder på den jord, som de mange mennesker skal bo på.

Der opstår altså også et samfundsmæs-

siget spild, der kan tælles i antagelig hundreder af millioner kroner set over en årrække, og det betyder for lejerne i det område, der er tale om, højere huslejer, det betyder også højere ejendomspriser for parcelhuse osv., og det betyder for os alle sammen højere skatter, alt sammen til ære og gavn for jordspekulationen, alt sammen udelukkende, fordi man ikke vil gøre helt op med den jordspekulation, fordi man ikke vil drage konsekvensen af den erkendelse, at værdistigningerne er samfundsskabte, og at de derfor tilhører det samfund, som har skabt dem.

Kommunerne skal kunne købe jord op, men får de penge til det? Frigørelsesafgiftens provenu skal gå til amtskommunen, hvad der også for mig er ubegribeligt, men der var i hvert fald én ordfører for regeringspartierne, der mente det samme, så på det lille punkt kommer der måske en ændring. Men når man tænker på, hvor beskeden frigørelsesafgiften er — det har jeg beskrevet — og hvor fordelagtig henstandsordningen er med 4 års rentefrihed og derefter 6 pct. i rente i stedet for simpelt hen f. eks. 1 pct. over diskontoen — det siger man jo i øvrigt så tit, så bliver renten i hvert fald ikke urimelig høj — når man tænker på det og på, at kommunerne ikke selv kan bestemme, hvilke arealer de har brug for på hvilket tidspunkt, og derfor er nødt til at byggemodne for 5 år, for det bør de jo efter lovforslaget om by- og landzoner, så må man tvivle om lovens effektivitet. Når man skal byggemodne for hele 5 år, skyldes det udelukkende, at man ikke fra kommunernes side kan bestemme, hvornår de forskellige arealer skal bebygges, for havde man kontrol over det, ja; så behøvede man jo bare at byggemodne i takt med bebyggelsen en lille smule forud.

I sidste nummer af bladet Boligen siger Holstebros kommunaldirektør, at der i en 5 års periode skal bruges 150 km² ny byjord her i landet. Efter hr. Gert Petersens oplysninger for et øjeblik siden er dette tal i underkanten, men lad os alligevel holde fast ved de 150 km². Hvis prisen på disse 150 km² jord sættes så lavt som til 20 kr. pr. m² — og det er lavt; der er mange steder, især i hovedstadsområdet, hvor jordprisen er oppe i helt andre højder, 100 kr. pr. m² — bliver udgiften, den samfundsmæssige ud-